

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhot - Telefon 22

ROMUVA

Nr.10 (89) 1967 m. birželio 6 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

M O T I N O S D I E N A

Spausdiname kelias ištraukas iš šiais metais Motinos dieną perduotų montažų, kuriuos ateityje lietuvių apylinkės galėtų panaudoti motinos minėjimams.

Žemiškoji Motina

Motina! Mama! Mamyte!

Kiek daug meilės sukaupta šiame žodyje!

Kai manyje dar nebuvo pabudusi sąmonė, buvau jau apsuptas motinos meilės gilybės, gyvenau joje ir iš jos.

Kai bejėgiai buvau priklausomas nuo savo aplinkos, motinos rūpestinga meilė mane globojo ir saugojo.

Kai pradėjau žengti silpnučius pirmuosius žingsnius, motinos akys meiliai lydėjo juos, motinos ranka buvo ištiesta pagalbai.

Kai mano lūpose susidėstė pirmasis žodis, jame buvo sukaupta visa, kas žemėje yra gražiausio, jis skambėjo kaip švelniausia melodija: mama!

Oi močiut motinėle, močiute sengalvėle,
Gana pailsai, gana nuvargai,
Kol mane užauginai;

Dienužę ant rankelių, naktųžę be miegelio,
Gana pailsai, gana nuvargai,
Kol mane užauginai

Su kuo galiu tave palyginti, o motinos meile?!

Tu tyra, kaip ežero gelmės,

Tu begalinė, kaip žvaigždynų erdvės,

Tu pastovi, kaip kalnynai,

Tu gili, kaip vandenynai!

Nėra palyginimo žemėje tavo, o motina, aukai,

Nėra sugretinimo tavajam prisirišimui,

Nėra didesnės vilties už tavąją!

Tu sugebi daugiau atleisti, negu aš nusikalstu,

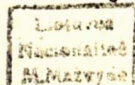
Tu esi visuomet ištiesusi pagalbos ranką silpnajam,

Tu nugali visas kliūtis, kad tik galėtum būti kartu su savo vaikais, o brangioji mama!

Motin, motinėle!

Tavo rūpestingumas niekuomet nesiliauja.

Tu drebančia širdimi seki bręstančios jaunystės bandymus,

2

Tu virpančia ranka laimini subrendusį, tave paliekantį, išleisdama jį toli nuo savęs, į kietąją gyvenimo tikrovę. Jis Tau vaikas ir tada, kai jo galvą jau puošia sidabras. Net ir tada, kai dešimtmečiai skiria tave nuo tavo vaikų, tu lieki jiems ištikima, tu jiems gyveni, tu jais rūpiniesi, jų lauki. Kai Visatos Kūrėjas kviečia tave į savo amžinąją ramybę, tu, nuolankiai susitaikindama su Jo šventa valia, maldauji tikrai vieno: kad tavo vaikai būtų geri, kad jiems gyvenime sektųsi geriau negu tau. Tau gėlės, tau saulutės šviesa.

Motina! Mama! Mamyte!

Šventas tai vardas! Telydi jo palaima mus visada!

Žavinga Dievo dovana pavasaris. Žemė pasipuošia žiedais išmargin-ta naujos gyvybės skraiste, pasidabina kupiniais gyvybės turtų pum-purais, besiskleidžiančiais į margaspalvę žiedų pynę.

Maži padangių giesmininkai šimtais balsų čirena džiaugsmo dainą kūrinijai ir padėką Kūrėjui. Stropiosios bitelės dūzgia medumi kve-piančioje pievoje. Mes tada prisimename tave, o motina! Ateiname pas tave, gėlių puokšte nešini. Mes ieškome nuoširdžiausio žodžio ir tariame patį melodingiausiąjį ir prasmingiausiąjį žodį: M a m a, m a m y t e!

Motina Tėvynė

O Dieve, Tėve mūsų, mes skurdūs kaip našlaičiai

Be motinos tėvynės, be žemės, be namų.

Rasa savos malonės mūs krūtines palaistyk,

Prislėgtas juodo vargo, nelaimių ir skausmų.

Pavargo mūsų kojos, pavargo mūsų širdys,

Be Nemuno pakrančių, be Tėviškės kelių,

Kaip paukščius be pastogės Tu glauski mus ir šildyk

Ir širdžiai negailėki ramybės spindalių.

Motina tėvynė!

Graži brangioji tėvų gimtine,

Dubysos pievos it rūtos žalios.

Mama man sakė, kad T u tėvynė,

Liepė mylėti tolimą šalį.

Tu susimąščius tartum Nevėžis,

Sielvarto daugel esi patyrus.

Tavo krūtinę skausmai surėžė,

Veidą drėkina ašaros tyros.

Neverk, brangioji tėvų gimtine!

Praeis nelaimės, sušvis saulutė,

Liausis tironai Tave kankinę -

Būsi per amžius mūsų motutė!

Ar tu jauti, kad čia, už šimto mylių,

Tau plaka širdys ilgesiu giliu?

Tave kaip motiną, kaip gyvastį mes mylim,

Tėvyne, vakarų tylių.

Keliauja žmogus per pasaulį. Gyvenimo našta dūsaudamas neša.

Tartum paklydęs, dairosi saulės, parodyti kelio į tėviškę prašo.

Tėvyne, motina mūsų tremtinių, Lietuva!
 Jokia gyvenimo gerovė neištrins Tavo vardo iš mūsų širdies.
 Jokios nelaimės ir vargai neatskirs Tavo vaikų nuo Tavo meilės.
 Mes Tave mylime ir mylėsime, mes būsime Tau ištikimi, o motina
 Lietuva!

O Dieve, Tėve mūsų, globoki mūs tėvyne
 Ir naują laisvės rytą uždek jos danguje.
 Tėvų gimtojon žemėn tegrižta vėl tremtiniai,
 Kur teka amžių kraujas, kur šaukia Baltija.

Dangiškoji Motina

Argi galim pamiršti mes šiandien Tave, kurią patsai Dangus palaiminta tarp moterų vadina, kurią Praamžius Dievas savo Sūnui Motina išrinko. Skaisčiausia ir kukliausia iš visų, pilna esi Tu Jo malonės. Pasauliui Tu davei didžiaudžiausią Dievo dovaną - Jo Sūnų.

Šventosios Dvasios įkvėpta, sakei, kad visos kartos nuo dabar vadins Tave palaiminta. Ir visi amžiai skelbia Viešpaties Tarnaitės garbę. Nuo katakombų požemių lig katedrų viršūnių, nuo tylios malčos ligi galingos giesmės, nuo vaiko pirmą kartą tariamos "Sveika, Marija" lig didingiausio veikalo nuolat pildos Tavo pranašystė.

Vėlai pažino Mariją gintaro pajūris, vėlai Jos garbė pražydo mūsų žemėj. Tačiau su tokia meile pasitiko ši tauta Dievo Motiną, kad gi neveltui šitas kraštas gavo vardą Terra Marianna - Marijos žemė.

Garsingos šventovės, kaip Aušros Vartai, Šiluva, Kalvarija ir Pažaislis, arba ir nesuskaitomos kuklios koplytėlės liudija, su koku pasitikėjimu Lietuvos žmonės visą laiką kreipėsi į savo dangiškąją Motiną.

Neapleiski mūsų, Motinėle,
 Kuri neapleidi Aušros Vartų.
 Mūs širdis sopenčias išgėlė.
 Užtark, užtarus mus tiek kartų,
 Tiek daug gali pas Visagalį,
 Užtark vargingą mūsų šalį -

meldžiasi, rauda lietuvė motina, skausmo sugelta širdimi, tautos nelaimėse ir bandymuose, kurie išplėšia jos vaikus, ir ieško pagodos, stiprybės, užtarimo pas Tą, kurios mylinčią motinišką širdį irgi yra pervėrę septyni skausmo kalavijai Sūnaus kančioje.

Šiandieną pasaulis su rūpesčiu, baime ieško, neranda ramybės, taikos. Ir kurgi jam rasti, jei nori atmesti, ką Dievas mus moko, - teisybę ir meilę. Tik pakeistos širdys galės ją surasti. O kas gi jas gali pakeisti?...

Ir mes pasiilgę, daugiau nei kiti, tos tikrosios taikos, kur skriaudai nér vietos, kur prievartą, melą, pakeičia tiesa, žmoniškumas, kur žydi brolybė, ne žemėj jos ieškom, bet pakeliam žvilgsnį į ten, kur Nepaliaujančios Pagalbos šaukės mūsų motinos.

Marija, Motina šventa,
 Gėlių vainiko apsupta,
 Taikos kalne mums paskirta,

Ištiesk, maldaujame, rankas,
Išgirsk savo vaikų raudas,
Globoki Nemuno lankas.

Per kančią, tremtį ir vargus
Gražink tėvynei jos vaikus,
Globok meilingai mus visus.

(Iš Motinos dienos montažo Vasario 16 gimnazijoje)

M O T I N A!

Kai Tu, brangi Motina, pajutai savyje naują gyvybę, kai per Tavo skausmus išvydome pasaulį, Tu gyvenai tik džiaugsmu ir laime. Džiaugsmu ir meile Tavo skausmuose duotam naujam gyvenimui. Silpna dar būdama, Tu nušvitai kaip pavasario dangus. Ir nuo tada Tu save pamiršai. Tu atsisakei savęs. Pasiaukojai naujam gyvenimui ir nuo tada prasidėjo Tavo auka, kurioje pynėsi Tavo meilė, Tavo vargas, Tavo sielvartas ir Tavo viltis. Ir dviejų dalykų Tu niekada nepraradai: meilės ir vilties. Meile ir viltimi Tu įprasminai gyvenimą kartų kartoms. Ir kartų kartos Tave minės kaip neišmatuojamos meilės, didžios aukos ir neprarandamos vilties simbolį.

Brangūs lietuviai, visų kraštų, visų tautų motinos gyveno ir gyvena ta pačia meile, tais pačiais sielvartais ir ta pačia viltimi savų vaikų ateičiai. Gi lietuvė Motina, kaip vakar, taip ir šią dieną, turi dar guostis -

Palauk, motut! Dar nepalik gyvenimo šio juodo,
Gyvenimo paskendusio sūnų kraujuos;
Greit sužydės: laukai, miškai ir sodai,
Greit naujas žiedas žemėj išbujos.

Gyvenimo, paskendusio sūnų kraujuos! Kiek čia skausmo, kiek čia skriaudos lietuvei motinai iš svetimųjų, kurie plėšė ir draskė josios gyvenimo pamiltą viltį ir galop ją pačią sunaikino. Šioms motinoms, Balio Augino žodžiais,

Aš padedu minčių mažytę puokštę
Ant tolimojo Tavo kapo, Mama -
Tegu dainuoja Tau
Šiandien visi varpai bažnyčios bokšte
Ir guodžia mano širdį, kenčiančią, neramią...

Lietuvė motina, kuri daugiau šimtmetį svetimiams vergavusi, vėliau trumpam pavasariui atėjus, džiaugsmu sušvitus, galėjo garbingai džiaugtis ir didžiutis savo vaikų didvyriška auka dėl Lietuvos laisvės, šitai vaizdingai atsispindi sekančiame Alės Mataitytės posme:

Išleidai tris sūnus į baisią naktį
Ir savo virpančia ranka palaiminai visus;
Manei: gyvybės jų tikrai turės pakakti,
Per jųjų kraują Lietuva atbus.

Ar galima motinai pagerbti rasti dar gražesnius, iš mūs visų širdžių išplaukiančius žodžius, kaip Balio Augino posme

Norėčiau savo tyriausius širdies žodžius
supinti giesmėn, kad ji visad skambėtų
Tavo garbei žemėje, o mano Mama...

(Iš Münchene perduoto montažo motinos garbei).

Motinos diena Vasario 16 gimnazijoje

Ji praėjo labai įspūdingai. Gegužės 14 d., per Sekmines, į gimnaziją buvo suvažiavę nemaža mokinių tėvų savam komitetui išrinkti. Jie pripildė gimnazijos salę, kurioj vyko motinai pagerbti rūpestingai paruošta programa. Ją pradėjo gimnazijos kapelionas kun. J. Riaubūnas jautriu žodžiu apie motinos meilę ir pasiaukojimą saviesiems vaikams. Po to sekė bendrabučio vedėjos E. Tamošaitienės paruoštas montažas, nevienai motinai išspaudęs ašarą. (Jį beveik ištisą dėdame aukščiau). Montażą atliko R. Tamošaitytė ir gimnazijos mokinės A. Šiugždinytė ir V. Pauliukaitė. Moksleiviai salėje esančioms mamytėms įteikė po gėlių puokštę.

Motinos diena Mūnchene

Mūncheno Apylinkės valdyba, bendradarbiaujant Mūncheno lietuvių Moterų klubui, š. m. gegužės 7 d. suruošė Motinos dienos minėjimą. Valdybos pirmininkas p. Brakauskas pasveikino lietuves motinas jų šventės proga. Joms žodį tarė Mūncheno lietuvių kapelionas kun. dr. J. Aviža ir Mūncheno lietuvių Moterų klubo pirmininkė p. V. Hermanienė.

Po to sekė paskaita, kurioje buvo ypač paliesta motina lietuvė jos kovoje dėl šviesesnio krašto rytojaus, iškeltas jos pasiaukojimas šeimai ir tėvynei, jos vargai ir pareigos tėvynėje, Sibire, tremtyje.

Meninę programą išpildė Mūncheno lietuvių Vargo mokyklos mokinės Žagarinskaitė ir Hermanaitė. V. Hermanienė padainavo Motinos dienai skirtą lietuvišką dainelę, akomponuojant jos sūnui Alfredui.

Pažymėtina, kad minėjime dalyvavo ir pasakė šiltą sveikinimo kalbą lietuviams Bavarijos krašto užsieniečių reikalams referentas dr. Johannes Maurer. Jis praleido visą vakarą mūsų tautiečių tarpe.

Po programos sveičiai, kurių buvo apie 50, buvo pavaišinti saldumynais ir kava. Minėjimas praėjo, kaip paprastai, jaukiai. Dalyvavo gražaus jaunimo.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Sinodas išseivijoje

Š. m. balandžio 21-24 d. įvyko Bad Godesberge, Pabaltiečių Krikščionių Studentų name, Annebergo pilyje, Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Sinodas. Jame dalyvavo 27 asmenys su balsavimo teise. Trylika balsavo korespondenciniu būdu iš užjūrio. Pagal statutą iš 50 parapijiečių buvo siunčiamas vienas atstovas į Sinodą su balsavimo teise. Tas pat galiojo ir tiems asmenims, kurie balsavo korespondenciniu būdu.

Sinodą atidarė senjoras kun. A. Keleris, pasveikindamas Sinodo dalyvius, jų tarpe keturis kunigus: A. Gelžinį, J. Urdžę, J. Stanaitį ir pirmą kartą Sinode dalyvavusį kun. A. Putcę iš Anglijos, p. M. Kilienę, maj. A. Gintautą, pulk. Žalkauską, MLT pirm. Erdmoną Simonaitį, Latvių Liuteronų Bažnyčios atstovą kun. Berzins ir kitus.

Po senjoro sveikinimo ėjo prezidiumo rinkimai. Į prezidiumą vienbalsiai buvo išrinkti pirmininku kun. Adomas Gelžinius, vicepirmininku kun. Aldonis Putcė ir sekretorium mokyt. Fr. Skėrys.

Žodžiu sveikino Latvių Liuteronų Bažnyčios atstovas kun. Berzins, senas ir garbingas lietuviybės kovotojas Erdmonas Simonaitis (MLTvardu) mok. Fricas Skėrys (Vasario 16 gimnazijos vadovybės, mokytojų, mokinių ir Evangelikų Jaunimo tėtelių vardu). Dar žodžiu sveikinius perdavė buv. maj. A. Gintautas.

Raštu sveikino visa eilė žymiųjų evangelikų darbuotojų iš viso pasaulio. Po sveikinimų sekė kun. J. Stanaičio referatas iš Biblijos pagal Filip. 3, 13 ir 14 perskyrimą.

Balandžio 22 d. pradėta ryto pamaldomis, kurias laikė kun. Aldonis Putcė iš Anglijos. Po pusryčių sekė kun. Juozo Urdzės paskaita. "Krikščioniškas pasauliečių darbas".

Labai išsamų pranešimą padarė senjoras kun. A. Keleris apie Bažnyčios veiklą per 20 metų išeivijoje ir jos dabartinę padėtį Europoje. Jis davė statistinius duomenis nuo tų laikų, kada įvyko pirmas evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų suvažiavimas Hanau mieste, lietuvių stovykloje, 1964 gegužės mėn. Jis priėmė nutarimus lietuvių evangelikų tremties bažnytiniam gyvenimui tvarkyti.

1946 lapkričio 9 ir 10 d. Salzgitter-Lebenstedte buvo sušauktas steigiamasis Lietuvių Evangelikų Sinodas. Sinodas išsirinko Vyriausią Bažnyčios Tarybą, kuriai pirmininkavo dr. O. Stanaitis. Senjoru išrinktas kun. Jonas Pauperas ir vicesenjorū kun. A. Keleris. Jau tuo laiku buvo užmegzti ryšiai su Pasaulio Bažnyčių Taryba Ženevoje ir su kitomis pabaltiečių bažnyčiomis.

Ilgiausias Sinodas buvo antras-Imshausene prie Nörtheimo 1948 m. gruodžio mėn. 7-12 d. Jis buvo pirmas Liuteronų Sinodas, nes lietuviai reformatai sudarė savo Kolegiją. Jame išrinkta Vyriausioji Bažnyčios Taryba. Senjoru tapo kun. A. Keleris, vicesenjoru ir jauni- mo vadovu kun. Ansaš Trakis.

Trečias Sinodas buvo Bad Godesberge 1955 m. balandžio 23 ir 24 d. Ketvirtas Sinodas posėdžiavo 1959 m. balandžio 25 ir 26 d. Weheno stovykloje prie Oldenburgo.

Senjoras kun. A. Keleris savo plačiame pranešime palietė evangelišką spaudą, giesmių knygas, Šventą Raštą, tikybos vadovėlius, bažnytinį gyvenimą laisvajame pasaulyje, ryšius su tėvyne, trumpai finansinius reikalus ir kunigų prieauglį.

Su įdomumu visi išklause kun. A. Trakio iš Chicagos magnetofono juostelėje įkalbėto pranešimo "Lietuviai evangelikai Amerikos kontinentėje jų vargai ir laimėjimai". Kun. Aldonis Putcė pranešė apie Anglijos lietuvių evangelikų parapijėles, kurias jis aptarnauja. Vyriausias Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios Tarybos sekretorius ir kartu kasininkas Fr. Šlenteris darė pranešimą apie finansus nuo 1959 iki dabar. Revizijos Komisijos aktą perskaitė mokytojas Fr. Skėrys. Revizijos Komisijos pirmininkas Jonas Sedaitis nustatė, kad Bažnyčios pinigine atskaitomybė vedama tvarkingai. Sinodas vienbalsiai atpalaidavo Vyriausiąją Bažnyčios Tarybą nuo atsakomybės ir išreiškė Fr. Šlenteriui padėką už atliktą darbą.

Po kunigų ir atstovų pranešimų ėjo diskusijos ir pasiūlymai mūsų bažnytinės veiklos pagyvinimo reikalui. Sinodo metu Lietuvių Evangelikų Liuteronų Vyriausios Bažnyčios statutai buvo šiek tiek pakeistas ir pritaikintas šiems laikams. Toliau sekė vykdomųjų organų rinkimai: Senjorais išrinkti: kun. A. Keleris ir kun. A. Trakis. Kunigas A. Keleris yra Vyriausios Bažnyčios Tarybos prezidiumo pirmininkas, o kun. A. Trakis vicepirmininkas. Garbės senjoru išrinktas kun. Adomas Gelžinius. Vicesenjoru išrinktas kun. Juozas Urdzė. Į Vyriausią Bažnyčios Tarybą išrinkti 25 nariai iš sekančių kraštų: kun. A. Žilinskas ir M. Sulmistras iš Kanados, M. Nauburas, dr. Algimantas Kelertas, J. Kasparaitis, Kr. Kikutis, Vyt. Glažė, inž. Eug. Manomaitis, kun. dr. M. Kavolis, M. Purvinas iš Jungtinių Amerikos Valstybių, J. Reisgys ir V. Žalkauskas iš Australijos, kun. A. Putcė ir E. Gložaitis iš Anglijos, kun. A. Gelžinius, kun. J. Urdzė, kun. J. Stanaitis, M. Kilienė,

dr. A. Gintautas, E. Žilius, J. Pareigis, M. Posingis, J. Rupkalvis, Fr. Skėrys ir Fr. Šlenteris iš Vokietijos. Revizijos komisijon išrinkti: J. Sedaitis iš Bremeno, O. Lungas iš Oldenburgo ir R. Baliulis iš Hamburgo.

Šeštadienį vakare po vakarienės mokyt. Fr. Skėrys darė platų pranešimą apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą ir Dainų šventę perreitalais metais Chicagoje ir apie savo kelionę po JAV ir Kanadą. Savo pranešimą jis paryškino šviesos paveikslais. Be to, jis parodė šviesos paveikslų iš lietuvių Vasario 16 gimnazijos gyvenimo ir ragino tėvus leisti savo vaikus į šitą kultūros židinį.

Sekmadienį įvyko iškilmingos pamaldos su Šventa Vakariene. Dalyvavo virš 80 asmenų. Pamaldas laikė kun. A. Putcė, pamokslą sakė kun. A. Gelžinius ir Šventą Vakarienę dalino kun. J. Stanaitis. Po pamaldų Sinodas tęsė toliau. Padaryti nutarimai ir priimtos rezoliucijos. Senjoras kun. A. Keleris tarė užbaigos žodį ir garbės senjoras kun. A. Gelžinius sukalbėjo maldą.

Gimnazijos mokinių tėvų susirinkimas

Gegužės 14 d. Vasario 16 gimnazijoje įvyko mokinių tėvų susirinkimas. Dalyvavo 59 tėvai, mokytojai, bendrabučio vedėjai, ūkio vedėjas. Gimnazijos direktorius padarė išsamų pranešimą apie tėvų teises ir pareigas auklėjime ir svarbiausias auklėjimo problemas Vasario 16 gimnazijoje. Tėvai gyvai dalyvavo po pranešimo vykusiose diskusijose.

Į Tėvų komitetą išrinkti šie asmenys: p. Palavinskas (pirm.), p. Packevičius (pirm. pavaduotojas), p. Miškinis, p. Ozubienė, p. Kuršienė, p. Radionovas, p. Vilčinskas.

Lietuvių draugas arkivysk. S a m o r e - kardinolas

Neseniai Paulius VI į kardinolus pakeltųjų tarpe yra ir didysis lietuvių bičiulis arkivysk. A. Samore, ypatingųjų Bažnyčios Reikalų Kongregacijos sekretorius. Krašto Valdyba ir Vasario 16 gimnazija jį telegrama pasveikino. Į sveikinimą naujasis kardinolas atsakė lietuviškai: "Jautriai dėkingas linkiu sėkmės lietuvių bendruomenei ir gimnazijai."

Kun. K. Senkus minėjo 25 m. kunigystės jubiliejų

Veiklusis Stuttgarto lietuvių kapelionas kun. K. Senkus gegužės 30 šventė sidabrinį kunigystės jubiliejų. Ta proga birželio 4 Stuttgar-te-Bad Cannstatter vietas lietuviai ir vokiečių parapija, kurioj jubiliatas vikarauja, suruošė jam pagerbimą. Iškilmingas šv. mišias šv. Ruperto bažnyčioje aukėjo pats jubiliatas, asistuojamas kun. Br. Liubino ir kun. J. Riaubūno. Buvęs šv. Ruperto parapijos klebonas H. Schmid pasakė įspūdingą pamokslą, iškeldamas kun. Senkaus nueitą gyvenimo kelią ir apskritai kunigystės sakramentą. Jubiliatą pagerbė savo atsilankymu ir vysk. Pr. Brazys, pasakęs sveikinimo kalbą gausiai į pagerbimą atvykusiems lietuviams ir vokiečiams. Dar žodžiu sveikino Sielovados direktorius kun. dr. J. Aviža, šv. Ruperto parapijos klebonas S. Schwind, Baltų Draugijos pirm. H. Dahmen, dr. P. Karvelis (Vliko vardu), kun. A. Bunga (Vokietijos at-kų sendraugių vardu) K. V-bos vicepirm. V. Natkevičius, Stuttgarto lietuvių apylinkės pirm. K. Šimanauskas.

Jubiliato neužmiršo ir lietuviškasis jaunimas, pagerbime pasirodęs su gerai paruošta programa. Memmingeno jaunimo šokių grupė sušoko kubilą, audėjėlę, vėdarą, lenciūgėlį ir specialų šoki solėnizantui. Grupę paruošė A. Grinienė. Jaunuolis M. Dresleris padeklamavo vieną L. Andriekaus eilėraščių, o Alf. Repšys paskambino pianinu. K. Čėsnaite sudainavo keletą dainelių. Vasario 16 gimnazijos mokinės Ž. Vilčinskaitė ir A. Gumuliauskaitė savo dainelėmis taip pat gražiai prisidėjo prie kun. Senkaus pagerbimo.

Vokiečių jaunimas atliko religinį montażą - šv. Petro pašaukimas, o šv. Ruperto parapijos choras ir vaikai paįvairino programą giesmėmis.

Jubiliatas programos pabaigoje jautriu ir humoro kupinu žodžiu visiems prie pagerbtuvių prisidėjusiems ir jų dalyviams padėkojo.

Kun. Senkus yra gimęs 1917 m. Mokėsi Vilkaviškio gimnazijoje ir ten pat kunigų seminarijoje. Kunigu išventintas 1942.5.30. Už darbą apie lietuvių liaudies giedojimą, įteiktą popiežiškajam bažnytinės muzikos institutui Romoje, kur jubiliasas 1947-50 m. studijavo, gavo magistro laipsnį. Parašė platų naujovišką giesmyną - Garbė Dievui (1960 m.), vienintelį tokio masto tremty (su gaidomis). Jo nuopelnai lietuvių bendruomenei Vokietijoje irgi dideli. Eilę metų jis buvo K.V-bos įgaliotinis prie Baden-Württembergo vyriausybės Stuttgarte. Jo pastangomis sugyventa Stuttgarto apylinkės veikla, suorganizuotas jaunimas. Jubiliasas leidžia Baden-Württembergo lietuviams ir savo parapijai, kuri tęsiasi nuo Stuttgarto iki Bodeno ežero, Lietuvos laikraštėlių.

Konfirmacija Vasario 16 gimnazijoje

Gegužės 21 evangelikų bažnyčioje Hüttenfelde įvyko lietuviška konfirmacija. Konfirmuota buvo trečios klasės mokinė Marytė Kuršytė, gim. 1952 m. Plikiuose, Klaipėdos krašte, 1959 m. su tėveliais atvykusi į Vakarų Vokietiją. Į Vasario 16 gimnaziją ji įstojo 1965. Konfirmacijos apeigas atliko gimnazijos evangelikų kapelionas kun. J. Urdzė iš Bad Godesbergo. Pamokslą kun. J. Urdzė pasakė pagal Jono Evangeliją. Po pamokslų konfirmantė, jos mamytė, giminės ir kiti ėjo prie Dievo stalo - Šventos Vakarienės. Pamaldos užbaigtos malda už naują bažnyčios narę, jos mamytę, sergantį tėvelį, kuris negalėjo dalyvauti dukrelės konfirmacijos šventėje ir guli ligoninėje, moksleivius ir visą gimnaziją, kad ji dar ilgai išsilaikytų Vakarų Vokietijoje lietuvių jaunimo labui, ir už visus gimnazijos geradarius bei aukotojus laisvajame pasaulyje. Pamaldose dalyvavo apie 50 asmenų.

Po pietų Evangelikų Jaunimo ratelio vadovo ir mokyto. Fr. Skėrio gimnazijos valgykloje buvo suruošta kavutė. Joje dalyvavo virš 60 asmenų. Trumpus sveikinimo žodžius kavutės metu tarė gimnazijos direktorius kun. dr. P. Bačinskas; kun. J. Urdzė, mokyto. Fr. Skėrys, kun. J. Riaubūnas ir kun. J. Dėdinas. Jie visi išskėlė konfirmacijos reikšmę jaunuolei ir palinkėjo jai Dievo palaimos ateities gyvenime. Gimnazijos direktorius priminė, kad Marytė Kuršytė yra geriausia mokinė visoj gimnazijoje ir prašė evangelikus moksleivius sekti jos pavyzdžiu. Fonia M. Kuršienė, Marytės mamytė, šventės pabaigoje padėkojo kun. J. Urdzėi už atliktas konfirmacijos apeigas, mokyto. Fr. Skėriui už suruoštą kavutę ir visiems mokytojams už gerą ir pavyzdingą auklėjimą gimnazijoje.

Mirė lietuvių draugas

Š.m. gegužės 8 V. Vokietijos sostinėje Bonnoje mirė, eidamas 67 amžiaus metus, apaštališkasis protonotaras prel. Albert Büttner, kurio žinioje buvo pastoracija vokiečių katalikų už Vokietijos ribų ir kitataučių Vokietijoje. Velionis jau nuo 1937 metų buvo pašauktas darbuotis šioje srityje. Karo metu Vokietijos vyskupų paveldimu buvo įsteigęs pagelbėti Rytų Bažnyčios unitam draugiją, kuri pokaryje savaime virto į Vokietiją iš Rytų plaukiančiųjų pabėgėlių dvasinio aptarnavimo centru. Tokiu būdu ir didžioji lietuvių kunigų pabėgėlių dalis turėjo progos pajusti prel. Büttnerio ar jo vadovaujamos organizacijos gelbstinčią ranką. 1946 m. Königsteine įsteigė Alberto Didžiojo kolegiją, išsivysčiusią į didžiulės apimties įstaigą, kuria dažnai pasinaudoja ir lietuviai. Nuo 1953 m. jis atstovavo Vokietijos vyskupams Vyriausioje emigracijos taryboje Vatikane. Kad buvusiam Lietuvių Sielovados direktoriui tėv. Alfonsui Bernatoniui, palyginti, gerai pavyko sutvarkyti lietuvių misijonierių teisinę padėtį Vokietijoje, tai neapsiėjo be nuolatinės prel. Büttnerio pagalbos.

Velionis buvo palaidotas gegužės 12 Lorche prie Reino, kur savo jaunystėje eilę metų buvo vikaravęs ir vėliau visą laiką palaikė glaudų ryšį kaip su tėviške, nors buvo gimęs Frankfurto mieste. Laidotuvių apeigas atliko Limburgo vyskupas ordinaras Kempf, o pamokslą pasakė jo pagalbininkas vyskupas Kampe. Dalyvavo daugelio tautų atstovai. Lietuvių vardu garbingajam velioniui pareikšti paskutinę pagarbą ir padėti padėkos ženklą vainiką buvo Sielovados direktoriaus kun. dr. Jono Avižos įgaliotas kun. Bronius Liubinas.

BENDRUOMENĖS KRONIKA

Krašto V-bos posėdis buvo Romuvoj gegužės 27. Be kitko svarstyti Vasario 16 gimnazijos reikalai. Nutarta kreiptis atskiru raštu į apylinkių pirmininkus ir lietuvius kunigus, kad jie K.V-bai prisiųstų adresus tų lietuvių šeimų, kuriose vaikai š.m. liepos mėn. baigia 4-tą ar 5-tą pradinės mokyklos skyrių. K.V-ba tiesiog arba per įgaliotus asmenis kreipsis į tas šeimas, kad leistų vaikus į Vasario 16 gimnaziją. - Pramatytas apylinkių pirmininkų ir Vargo mokyklų mokytojų suvažiavimas rugsėjo mėn. Romuvoj. Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50-tosiomis metinėmis 1968 m. bus stengiamasi suruošti ne tik iškilmingą centrinį Vasario 16 minėjimą, bet ir kelis didesnius minėjimus apylinkėse.

Studijų savaitė. - Ji ir šiais metais bus Romuvoj rugpiūčio 19-27. Savaitė bus jungiama su Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimu. Pagrindinė tema: Dialogas moderniajame gyvenime (dialogas jaunimo su senimu, tremtinių-emigrantų su tėvyne, dvasiškų su pasauliškais ir t.t.).

Vokietijos lietuvių katalikų kunigų studijų dienos įvyko Romuvoj gegužės 16-18. Jos buvo skirtos pastoracijos problemoms nagrinėti. Šalia kunigų - kun. A. Rubiko, kun. K. Senkaus, kun. D. Kenstavičiaus, kun. J. Dėdino - paskaitas skaitė ir pasauliečiai - V. Natkevičius ir V. Bartusevičius. Dienas organizavo Kat. Sielovados direktorius kun. dr. J. Aviža. Jas aplankė ir Europos lietuvių katalikų vysk. Fr. Brązys, savo centrą įsteigęs Vokietijoje, Bad Wörishofene.

Bad Zwischenahn. Gegužės 27 šios apylinkės visuotiniame susirinkime ir toliau vieneriems metams perrinkta senoji valdyba: pirm. P. Kazirskis, sekr. S. Mockevičius ir kasin. Vl. Dambrauskas. Valdybos pirmininkas padarė gana platų pranešimą apie praeitų metų veiklą, apgailestaudamas, kad dėl apylinkės narių pasyvumo yra sunku ką nors didesniu mastu padaryti. Jis ragino narius daugiau domėtis susirinkimais bei apylinkės ruošiamais minėjimais.

Hamburgas. Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Vokietijoje pirminkė p. V. Čekauskienė yra užsimojusi gyvinti ir plėsti šios organizacijos veiklą. Planuojama išleisti prie "Europ. Lietuvio" specialų L.M.K.F. biuletinį, suružšti L.M.K.F. Vokietijoje valdybą suvažiavimą. - Naujoji Hamburgo vargo mokyklos vedėja p. E. Baliulienė, perėmusi šias pareigas iš p. Lipšienės, birželio 10 ruošia vaikų šventę. Tai sektinas pavyzdys ir kitoms mokykloms.

Jaunimo sekcijos posėdis. Gegužės 28 Romuvoje įvyko bendruomenės ribose jau seniau veikiančios Vokietijos Jaunimo sekcijos plataus masto susirinkimas. Į sekciją savo atstovus delegavo: Vokietijos Lietuvių Bendruomenė (atstovas A. Lingė), Kat. Sielovada (kun. V. Damijonaitis), Evangelikų Sielovada (E. Simonaitis), Stud. S-ga (stud. Pačkevičiūtė), Stud. At-kų S-ga (V. Bartusevičius), Evangelikų rateelis (P. Vėgneris), Moksl. At-kų S-ga (J. Sonsas), Skautai (A. Šmitas), Skautės (I. Šimkevičiūtė), Vasario 16 gimnazija (kun. J. Riaubūnas). Susirinkusieji (dalyvavo beveik visų minėtų organizacijų atstovai) išdiskutavo ir priėmė sekcijos statutą. Be to buvo susitarta visoms jaunimo organizacijoms savo tarpe nuolat informuotis ir tęsti pradėtą lietuviškojo jaunimo Vokietijoje registraciją. Į sekcijos valdybą išrinkti: kun. V. Damijonaitis, stud. A. Lingė, ir abiturientas P. Vėgneris. (Kandidatai: abiturientas A. Šmitas ir J. Sonsas).

MŪSŲ MIRUSIEJI

Martynas Marijonas Teišerskas mirė širdies ataka gegužės 12 d., tesulaukęs 53 metus. Nepriklausomą Lietuvą buvo Jurbarke notaru bei dirbo kitose vietose valdininko darbu. Jis yra vienas tų, kuris sugalvojo Vasario 16 gimnazijos išlaikymui organizuoti tarp Amerikos lietuvių šalpos būrelius. Dvejus metus yra vedęs su savo suorganizuotais būreliais susirašinėjimą.

Laidotuvėse Heidelbergo kapinėse gegužės 17 dalyvavo, ant kapo padėjo vainiką ir atsisveikinimo bei padėkos žodį velioniui tarė gimnazijos ir Lietuvių bendruomenės vardu mokyt. Fr. Skėrys. Kartu su velioniu atsisveikino ir gimnazijos moksleiviai per savo atstovus Z. Rajauskaitę ir J. Sonsą.

Vasario mėn. Warsteine, džiovininkų sanatorijoje, mirė Bochoolto lietuvių apylinkės narys Juozas Bajoraitis. Velionis buvo gimęs 1918 Kudirkos Naumiesty. Į Vokietiją atvyko karami baigiantis. Po karo gyveno Bochoolto pabėgėlių stovykloje. Vėliau dirbo tekstilės fabrike, kuriame per nelaimingą atsitikimą neteko dešinės rankos. Paskutiniaisiais metais gyveno iš pensijos.

Balandžio 19 Hemer prie Hageno, specialioje plaučių ligų ligoninėje, mirė Bronius Balsys, sirgęs plaučių vėžiu. Velionis buvo gimęs 1913 m. Getaučiuose, Kretingos apskr. Keletą metų velionis buvo Hageno lietuvių apylinkės valdybos narys ir duosnis aukotojas lietuviškiems reikalams.

Gegužės gale Gautingo džiovininkų sanatorijoje mirė Albertas Kajutis, gimęs 1907 m. Rygoje. Neprikl. Lietuvoje velionis buvo valdininkas.

Visiems jiems tebūnie lengva svetimoji žeme!

X.X.X.X.X.X.X.X.X.X

A t i t a i s y m a s

"Informacijų" 9 nr. (1967 balandžio 26), 5 psl., yra klaidingai paskelbta, kad Kr. V-bai prie Nordrhein-Westfalen vyriausybės atstovauja kun. Br. Liubinas, o prie Niedersachsen vyriausybės A. Böhm-Krutulytė. Iš tiesų A. Böhm-Krutulytė yra atstovė prie Nordrhein-Westfalen vyriausybės, o kun. Br. Liubinas prie Rheinland-Pfalz ir Saarlango. Prie Niedersachsen vyriausybės atstovas yra V. Sukys, prie Schleswig-Holstein-Pr. Liėgus, prie Bremeno-Br. Skruodis.

X.X.X.X.X.X.X.X.X.X

S p o r t a s

"Žalgirio" klubo irkluotojai iš Vilniaus Heidelberge

Gegužės 27 ir 28 Heidelberge įvyko 35-toji internacionalinė irkluotojų regata ant Neckaro. Dalyvavo irkluotojai iš Francūzijos, Italijos, Sveicarijos, "Žalgirio" klubas iš Vilniaus ir irkluotojai iš visos Vokietijos. Dalyvių iš viso buvo 600. Įvyko 196 startai įvairiose klasėse. Lietuviai startavo 8 kartus ir laimėjo 6 pirmąsias vietas ir 2 antrąsias. "Žalgirio" ekipoj dalyvavo: J. Jagelavičius, J. Motiejūnas, Vyt. Briedis, Vl. Sterlikas, vairuotojas R. Žilinskas, Vl. Sakalinskas, Z. Jukna, E. Levickas ir kiti.

"Heidelberger Tageblatt" plačiai iškėlė lietuvių irkluotojų laimėjimus ir parašė, kad "Žalgirio" klubo irkluotojai nusivežė į Vilnių daugiausia taurių. Praktiškai jie buvo nugalimi visose klasėse, kur tik jie startavo. Lietuviai laimėjimus tenka ypač vertinti, nes jie irklavo svetimose valtyse. Be to, jie buvo šiek tiek pavargę, nes atvyko traukiniu ir iš Maskvos iki Heidelbergo išbuvo tris dienas kelionėje.

Baigiant spausdinti "Informacijas", gauta iš Romos be galo skaudi, Europos lietuvius sukrečianti žinia, jog birželio 19 d. rytą Romoje mirė J. E. vysk. dr. PRANAS B R A Z Y S, MIC. Velionis vyskupu išventintas tik prieš dvejus metus. Jis buvo pirmasis vyskupas lietuviams tremtiniams Europoje. Gimęs 1915.2.18. Balsupių k., Marijampolės apskr. Laidojamas Romoje birželio 13 d.